

001	66	76	96	96	26	62	69	55	55	48	36	25	13	10	7	3	0
100	98	96	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10

UUTISET

Budjettiväittelyssä tivattiin opposition talouslinjaa

Ensi vuoden talous-arvioesityksen käsittely eduskunnassa alkoi tiistaina. Alkuvaiheen budjettipuheiden jälkeen huomio siirtyi etenkin oppositio-puolue keskustan talouslinjoihin.

.....

Hallituksen budjettiesityksen käsittely sai tiistaina erikoisia piirteitä. Hallitusryhmät käänsivät onnistuneesti eduskunnan talousarvioväittelyssä katseet opposition esittämiin talouslääkkeisiin. Hallituksen esityksen perusteellinen ruodinta jäi lopulta yllättävän vähälle.

Sekä pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) että valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) tivasivat molempien oppositiopuolueiden kantoja valtion velkaantumiseen.

”Minulle jäi epäselväksi, että onko perussuomalaiset ja keskusta ottamassa velkaa yhtä paljon kuin hallitus, vähemmän kuin hallitus vai enemmän kuin hallitus”, Urpilainen totesi.

Katainen penäsi etenkin perussuomalaisten kantoja kuntien valtionosuuksien leikkauksiin. **Sari Sarkomaa**n (kok.) mielestä perussuomalaisten menomallilla Suomi velkaantuisi entistä vauhdikkaammin.

”Teidän vene kyllä uppoaisi”, hän totesi.

Lisää vettä myllyyn heittivät ryhmäjohtajat **Petteri Orpo** (kok.) ja **Jouni Backman** (sd.). Molemmat kyseenalaistivat keskustan velkalinjan. **Juha Sipilää** (kesk.) höykytettiin monin tavoin.

”Keskustan linja muuttuu puhujan mukaan”, irvaili Backman.

Puoluejohtaja Sipilä totesi väliillä, ettei keskusta ottaisi yhtään lisävelkaa, ja siten olisi hallituksen linjoilla.

”Meillä ei ole velkaelvytyk-

Pääministeri Jyrki Katainen ja valtiovarainministeri Jutta Urpilainen joutuivat keskenään tiistaina vastaamaan eduskunnassa kansanedustajien talouskysymyksiin.

seen varaa”, hän täsmensi puolueen kantoja.

”Vastenmielinen ajatus”

Keskusta rummutti miljardiluokan kasvurahastoaan. Sipilän mielestä Telia-Sonerasta saatava noin 400 miljoonan euron myyntivoitto pitäisi sijoittaa rahaston pääomaksi ja sen kautta uudistuksiin.

”On hyvin vastenmielinen ajatus, että valtion omaisuutta myydään valtion tuloslaskelman tilikkeeksi”, perusteli Sipilä.

Ajatus tyrmättiin hallitusryhmissä ja Urpilainenkin hermostui näkemyksistä.

Hän tivasi Sipilältä, miten budjetin monet liikennehankkeet rahoitettaisiin ilman myyntivoittoja. Backman myös ihmetteli, leikkaako keskusta vastaavan summan pois muista

menoista, jos voitot siirretään rahastoihin. Kaikkiin kysymyksiin ei Sipilä ehtinyt edes vastata.

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Kimmo Tiilikainen** (kesk.) vakuuttui keskustelun edetessä, että käsitteilyssä oli ”väsähtäneen hallituksen väsähtänyt budjetti”.

”Ymmärrän hyvin, ettei teillä ole tuosta omasta budjetistanne paljon puhuttavaa. Teillä on ai-noastaan kysyttävää: Mitä keskusta tekisi? Mitä Sipilä tekisi? Se on aivan totta, koska olette ajaneet Suomen sellaiseen tilanteeseen, että suunnan muutos tarvitaan”, hän sanoi.

Lisävelan otto loppuu?

Urpilainen moitti aloituspuheenvuorossa tehtyjä talouspäätöksiä. Suomessa on eletty yli

varojen ja hallituksella on kipeä tehtävä kuroa budjettivajetta umpeen, hän kiteytti.

Ensi vuoden talousarvioesitys on suuruudeltaan 53,9 miljardia euroa, mutta se on 6,7 miljardia alijäämäinen. Valtio paikkaa alijäämää velalla, ja ensi vuonna velkapotti nousee lähes sataan miljardiin euroon.

”Se ei ole kestävä tie. Esitykset merkittävästä lisävelanotosta eivät ole sen vastuullisempia kuin esitykset äärimmäisistä leikkauksista”, Urpilainen sanoi.

Urpilaisen mukaan hallitus pitää velkasuhteen taittamisesta kiinni, mutta hallitus ei halua ”omilla toimilla pahentaa taantumaa”.

Hän vetosi yrityksiä käyttämään tulevasta osinkoveronalennuksesta saadut hyödyt oman toimintansa vahvistamiseen.

Kotihoidosta nurinaa

Kiisteltä kotihoidon tuen uudistusta sivuttiin myös kokoo-

muksen ja kristillisdemokraati-

en ryhmäpuheenvuoroissa. SDP ei aiheeseen puuttunut.

Sarkomaa mielestä malli on tasa-arvoinen ja sen ohella joustava hoitoraha ja päivähoidon tuntiperusteinen maksu auttavat räätälöimään lasten hoidon kul-

lekin perheelle sopivaksi.

Ryhmän linjasta huolimatta **Peter Östman** (kd.) ilmoitti, että hänen mielestään kotihoidon tuen jakaminen isän ja äidin kesken on huono asia.

Antti Rantakangas (kesk.) arvioikin, että kuntien menot kasvavat vuodessa noin 200 miljoonalla eurolla. Vastaavasti perheiden nettotulot alenisivat 300 eurolla kuukaudessa, hän lisäsi.

JANNE IMPIÖ

UUTISTAUSTA

Valtiopäivät nostivat aikansa tähdet esiin

Helsingissä ja eduskunnassa on kuluneella viikolla juhlistettu monenlaisin seremonioin Suomen 150-vuotista valtiopäivälaitosta. Sen historian kuluessa hallitsijat ja valtiomuodot ovat vaihtuneet kokonaan. Valtiopäivillä säätyjen mahti on vaihtunut puolueiden vallaksi.

Säännöllisesti kokoontuvien säätyvaltiopäivien perustamisessa suuri merkitys oli vuonna 1855 valtaan nousseella tsaari **Aleksanteri II:lla**. Hän oli edeltäjistään poiketen uudistus-henkinen.

Tsaari myöntyi monivuotisen painostuksen jälkeen siihen, että monet Suomea koskevat uudistukset vaativat lopulta säätyjen myötävaikutusta. Tärkeä rooli oli myös vastapuolella, pienellä eliitillä, joka vuosien ajan painosti tsaarin hallintoa myönnytyksiin.

Politiittisesti Suomen askeleet olivat tulenarkoja, vaarallisia esimerkkejä suurruhtinaskunnan sisällä. Siksi valtiopäiviä valmisteltiin salassa lehdistöltä sensorien myötävaikutuksella. Vaarana oli, että Suomen elitiin politiikointi ja perustuslailliset ajatukset leviäisivät muuallekin valtakuntaan – etenkin miehitettyyn Puolaan, jossa puhkesi lopulta kapina tammikuussa 1863.

Lopulta autonomisen Suomen toiset valtiopäivät avattiin tsaarin johdolla 18. syyskuuta 1863 Helsingissä. Säädyt saatiin koolle Ritarihuoneelle moni-

vuotisen taivuttelun päätteeksi.

Merkittävää etappia juhlistettiin kaupungilla lukuisissa juhlissa, kuten rautatieasemalla järjestetyillä tanssiaisilla ja suu-

rella paraatilla. Talonpoikien,

papiston, aateliston ja porva-

riston edustajat valmistelivat

lakeja aina seuraavan vuoden

huhtikuuhun saakka.

Virallisessa avajaispuheessa tsaari lupasi kutsua koolle valtiopäivät uudelleen kolmen vuoden kuluttua. Päätös oli merkittävä, vaikka säädyt eivät vielä saaneet odotettua esitysoikeut-

ta. Valtiopäivillä keskusteltiin ja

tutkittiin asioita. Päätöksenteo-

sa säädyt eivät astuneet tsaarin

suurille varpaille.

Valtiopäivien merkitys

avautui hyvin hitaasti Suomen

sisällä. Valtaosalle suomalaisia

Suomen lakien säätämisestä on vuoden 1907 jälkeen vastannut yksikamarinen eduskunta. Tasavallan presidentti Urho Kekkonen puhui eduskunnan 50-vuotisjuhlassa 22. toukokuuta 1957.

Helsingin suuret tapahtumat menivät kokonaan ohi. Lehdistöä seurasi vain harva lukutai-

stoisten joukko. Mutta kirkko oli

suurelle osalle suomalaisista

tärkein tiedonlähde, mutta

jumalanpalvelusten saarnoissa

ei säätyjen keskinäisiä väittelyjä

noteerattu.

Silti valtiopäivät alkoivat

nostaa uusia päätäjiä kansan-

kunnan kaapin päälle

J. L. Runebergin ja **J. V. Snell-**

manin rinnalle. Talonpoikien

ensimmäinen puheenjohtaja

Aukusti Mäkipeska oli tuon

ajan tunnetuimpia henkilöitä

maalaisten keskuudessa.

Vuoden 1863 askeleen jälkeen

säätyvaltiopäivät kokoontuivat

säännöllisesti 3–5 vuoden välein

ajan. Lukuisat Suomen kehitystä

vauhdittaneet hallinnolliset ja

taloudelliset päätökset työllis-

tivät tulevina vuosina senaattia

ja valtiopäiviä. Niiden tilalle tuli vuonna 1907 aloittanut yksika-

marinen eduskunta.

Säätyjen jäsenten ja sit-

temmin kansanedustajien

Helsinki-komennus on pidennyt

historian aikana. Ensin säädyt

olivat koolla kolme kuukautta

ja loppuajan vuodesta jäsenet

tekivät oman ammatin töitä.

Vähitellen käsiteltävien lakien

määrän kasvettua valtiopäivät

istuivat neljä kuukautta aina

helmikuusta alkaen.

Sittenmin varsinaiset

valtiopäivät jatkuvat yhtäjak-

soisesti seuraavien varsinaisten

valtiopäivien kokoontumiseen

asti.

JANNE IMPIÖ
on MT:n uutis-päällikkö.

janne.impio@MT.fi

Puukkotehdas jatkaa toimintaansa Kauhavalla

KAUHAVA (MT)

Yrittäjäjokimikko kauhavalainen **Pekka Pollari** sekä seinäjokiset **Hannu Pennala** ja **Jarkko Haukkala** osivat Iisakki Järvenpään puukkotehtaan elokuun lopussa.

Pollarin mielestä on tärkeää, että omistus jäi eteläpohjalaisiin käsiin.

”Ajatus puukkotehtaan ostamiseen lähti siitä, kun Pennala oli aloitteellinen ja yhteydessä meihin muihin elokuun alkupuolella. Asiat etenivät nopeasti ja kaupat lyötiin lukkoon”, uutena toimitusjohtajana toimiva Pekka Pollari taustoittaa.

Kulttuurihistoria vahvuutena

Iisakki Järvenpään puukkotehtaan suurin vahvuus löytyy väkevästä ja maineikkaasta kulttuurihistoriasta, Pollari katsoo. ”Tehdas perustettiin vuonna 1879 Kauhavalle. Paikkakunta ja koko Etelä-Pohjanmaa ovat tulleet tunnetuiksi puukoistaan, joten vahva brändi on olemassa. Yrityksen pitkää ja rikasta historiaa hyödynnetään markkinoinnissa.”

Puukkotehdas poikkeaa olemukseltaan selkeästi esimerkiksi tehtaiden alihankkijoina toimivista metallipajoista.

Puukkotehdas Iisakki Järvenpää on toiminut Kauhavalla vuodesta 1879.

sytyvät? On mietittävä, kuka olisi sellainen nykypäivän hahmo.”

Yrittäjän paluu-

muutto Kauhavalle

Pekka Pollari työskenteli vuosia kotipaikkakuntansa ulkopuolella. 12 vuotta vierähti Nokialla tuotehallinnon tehtävissä Suomessa sekä Yhdysvaltain Piilaak-sossa.

”Minulle tuli mahdollisuus lähteä Nokialta, ja päätin kokeilla jotain uutta. Käytännössä olisi ollut varsin helppoa lähteä töiden perässä Tampere-Helsinki-Turku-akselille. Mutta kun avautui mahdollisuus liiketoiminnan kehittämiseen kotipaikkakunnalla, näin sen hienona mahdollisuutena.”

JUKKA KOIVULA

Korkealaatuinen käsityökulttuuri elää Kauhavan puukoissa.

TIMO AALTO

Leena Pukkila käsittelee nahkaprässää, jolla paloitellaan puukkojen tuppeihin istutettavat nahkapalat. Taustalla työtä seuraa toimitusjohtaja Pekka Pollari.

Paperilehden suosio säilyy

Suomalaisista 92 prosenttia lukee paperista sanoma- tai aikakauslehteä viikoittain. Lehtien lukeminen lukulaitteilla ja matkapuhelimilla yleistyy, mutta painetusta lehdestä luopuvia on vähän.

Kansallisen mediatutkimuksen (KMT) mukaan lehteä lukee tietokoneella viikoittain 59 prosenttia, matkapuhelimella 23 prosenttia ja lukulaitteella 11 prosenttia suomalaisista.

Matkapuhelin- ja lukulaitelukijoiden määrä nousee nopeasti, sillä vuoden 2011 alkupuoliskolla puhelinlukijoita oli kahdeksan prosenttia ja lukulaitetta käytti vain prosentti.

Tutkimuksessa selvitettiin myös lehtien lukijamääriä. Maaseudun Tulevaisuus on tilattavista sanomalehdistä edelleen Suomen toiseksi luetuin. Lehdellä on nyt 313 000 lukijaa, kun heitä edellisessä tutkimuksessa (KMT 2012) oli 323 000. Kantrikuukausliitteellä on 197 000 lukijaa (205 000).

Suomen suurin tilattava sanomalehti on Helsingin Sanomat 849 000 lukijallaan, määrä laski edellisestä tutkimuksesta 10000:lla.

Iltapäivälehdet menettivät lukijoitaan: Ilta-Sanomien lukijamäärä laski 6,3 ja Iltalehden 6,9 prosenttiyksikköä. Ilta-Sanomilla on 540 000 (576 000) ja Iltalehdellä 496 000 (533 000) lukijaa.

KMT:n mukaan suomalaiset ovat selvästi valmiimpia maksamaan painetuista lehdistä ja niiden sisällöstä kuin televisio-

kanavista tai kanavapaketeista.

Suomalaisista 75 prosenttia ti-

laa, ostaa tai harkitsee tilaavansa

painetun sanomalehden. Aika-

kauslehtien kohdalla vastaava

luku on 71 prosenttia ja televisio-

kanavien kohdalla 33 prosenttia.

Kansallisen mediatutkimuk-

sen teettää Levikintarkastus Oy,

joka järjestää sen yhdessä TNS

Gallupin kanssa. Tiedonkeruu-

jaksio oli 1.7.2012–30.6.2013.